

Sygn. akt IV U 1179/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	sekr. sądowy Agnieszka Żochowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 listopada 2014r. w S.

odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 28 sierpnia 2013 r. Nr (...) znak:(...)

z udziałem zainteresowanej V. S. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowa (...) w M.

oraz z odwołania V. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 28 sierpnia 2013 r. Nr (...) znak: (...)

z udziałem A. S.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż A. S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 15 czerwca 2005r. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z V. S. oraz nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 15 czerwca 2005r. do 31 lipca 2005r. oraz od 1 lipca 2007r. jako osoba współpracująca z osobą prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą tj. z V. S..

Sygn. akt IV U 1179/13

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z (...). znak: (...)organ rentowy na podstawie art. 38 ust. 1 w zw. z art. 83 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 34 ust. 2, art. 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 5, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że:

- A. S. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od (...). z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej z żoną V. S.,

- A. S. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 15 czerwca 2005r. do 31 lipca 2005r. oraz od 1 lipca 2007r. jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą, tj. z żoną V. S..

W uzasadnieniu swojej decyzji organ rentowy, powołując się na przepisy prawa i orzecznictwo Sądu Najwyższego, wskazał, że zawarcie umowy o pracę ze współmałżonkiem budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia przepisów kodeksu pracy i kodeksu rodzinnego i opiekuńczego; skoro małżonkowie mają równe prawa w małżeństwie, to nie może istnieć między nimi stosunek podporządkowania taki, jak pomiędzy pracownikiem i pracodawcą.

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli: ubezpieczony A. S. oraz płatnik składek Firma Usługowa (...).

Ubezpieczony i zainteresowana zaskarżyli decyzję organu rentowego w całości i wnosili o jej zmianę. W uzasadnieniu odwołań wskazali, że nie zgadzają się z decyzją, która zawiera niezgodności ze stanem faktycznym (odwołania k. 2, i k. 1 akt IV U 1180/13).

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedzi organu rentowego na odwołania k.4-7 oraz k. 3-6 akt (...)).

Postanowieniem z dnia 19 maja 2014r. Sąd połączył sprawę IV (...) do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą IV U (...) i prowadził ją w dalszym ciągu pod sygn. IV U (...) (k. 14v akt IV (...)).

Sąd ustalił, co następuje:

V. S. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowa (...) od 2 maja 2003r. Działalność prowadzona jest w zakresie inżynierii i związanym z nią doradztwem technicznym i obejmuje m.in. działalność geodezyjną. Jednocześnie V. S. w okresie od 2 stycznia 2001r. do 14 października 2011r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w Optimum (...) z siedzibą w W., a od 2 listopada 2011r. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w (...) Company z siedzibą w W.. Z wykształcenia zainteresowana jest księgową.

Prowadząc działalność gospodarczą V. S. zawarła z mężem A. S. umowę o pracę zatrudniając go w swojej firmie na stanowisku geodety od 15 czerwca 2005r. (umowa o pracę k. 17 akt organu rentowego). Do zakresu obowiązków A. S. należy: pomiary terenowe i prace kameralne związane z wykonywaniem map do celów projektowych, tyczenie i inwentaryzacja sieci uzbrojenia terenu oraz obiektów budowlanych (zakres czynności k. 16 akt organu rentowego, akta osobowe A. S.).

V. S. w siedzibie swojej firmy przebywa rzadko. Podczas jej nieobecności firmą kieruje M. S. - geodeta-koordynator. Nadzoruje ona pracowników, przyjmuje zlecenia i interesantów, zleca pracę podległym pracownikom, również A. S..

V. S. swoją działalność gospodarczą prowadzi samodzielnie, mąż nie pomaga jej w prowadzeniu tej działalności. A. S. nie pozyskuje klientów dla firmy, nie przyjmuje interesantów, nie podejmuje żadnych decyzji związanych z prowadzeniem działalności. Jest szeregowym pracownikiem, uzyskuje wynagrodzenie zbliżone do minimalnego, poddaje się badaniom lekarskim u lekarza medycyny pracy, składa podania o urlop, podpisuje listę obecności w pracy, pracuje od 8.00 do 16.00, korzysta ze zwolnień lekarskich, prowadzone są dla niego akta osobowe, jego praca jest nadzorowana przez V. S. albo M. S., nie ma przydzielonego sprzętu do pracy w terenie, nie pracuje w terenie, nie ma udziałów w zyskach firmy, żona nie konsultuje z nim żadnych decyzji. Ubezpieczony zajmuje się opracowywaniem map na podstawie wyników uzyskanych przez innych pracowników w terenie. Nie ma orientacji na temat dochodów żony, dostaje pensję na konto. Nie wydaje samodzielnie żadnych poleceń w firmie. Nie ma żadnego wpływu na decyzje dotyczące rozwoju firmy. A. S. przyjął propozycję pracy od żony, ponieważ w owym czasie był bezrobotny, odpowiadały mu warunki pracy. W okresie od 1 marca 2001r. do 31 marca 2002r. i od 1 stycznia 2004r. do 28 lutego 2005r. prowadził własną działalność gospodarczą w zakresie usług geodezyjnych. Działalność zakończył, z powodu jej nieopłacalności (zeznania świadka M. S. k. 24v-25, zeznania zainteresowanej V. S. k. 26v-27 w zw. z 12v-13v, ubezpieczonego A. S. k.26-26v w zw. z 13v-14).

V. S. i A. S. zawarli związek małżeński 23 sierpnia 2003r., zaś umową majątkową małżeńską zawartą dnia 12 września 2003 r. z dniem 12 września 2003r. wyłączyli między sobą majątkową wspólność ustawową (umowa majątkowa małżeńska k. 18 akt organu rentowego).

W okresach od 31 sierpnia 2004r. do 20 grudnia 2004r. i od 20 kwietnia 2008r. do 6 września 2008r. V. S. była uprawniona do zasiłku macierzyńskiego, zaś w okresach od 9 marca 2005r. do 14 października 2005r. i od 14 października 2008r. do 13 października 2011r. korzystała z urlopu wychowawczego.

A. S. od 1 sierpnia 2005r. do 30 czerwca 2007r. korzystał z urlopu wychowawczego.

V. S. i A. S. mają dwoje dzieci. Małżonkowie nie mieszkają razem, każde z nich jest zameldowane pod innym adresem, nie są rozwiedzeni ani nie orzeczono pomiędzy nimi separacji. Żona mieszka z dziećmi w T. pod M., mąż mieszka ze swoją matką w M.. Uczestnik i zainteresowana nie mają wspólnego konta, wspólnego mieszkania. A. S. nigdy nie zamieszkał z żoną. Zajmuje się dziećmi po pracy i w weekendy. Małżonkowie osobno wyjeżdżają z dziećmi na wakacje, osobno spędzają święta. V. S. samodzielnie zaciągnęła kredyty. Dzieci są na utrzymaniu żony, decyzje odnośnie wychowania dzieci, kształcenia podejmuje wyłącznie żona. A. S. nie przejawia inicjatywy ani w pracy ani w sprawach rodzinnych (zeznania świadka M. G. k. 23v-24v, zeznania zainteresowanej V. S. k. 26v-27 w zw. z 12v-13v, ubezpieczonego A. S. k.26-26v w zw. z 13v-14).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, obdarzonego przez Sąd wiarygodnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołania A. S. i V. S. (...) są zasadne i zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2013r. poz. 1442 ze zm.) jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

Natomiast stosownie do ust. 11 cytowanego przepisu za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Zdaniem Sądu zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, że A. S. jest osobą współpracującą z V. S. w zakresie prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Dowód z zeznań świadków w osobie M. G. i M. S. oraz zeznania ubezpieczonego i zainteresowanej wskazują w sposób nie budzący wątpliwości, że strony nie pozostają wspólnie w gospodarstwie domowym i nie współpracują przy prowadzeniu działalności gospodarczej. A. S. jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę od 15 czerwca 2005r. Ubezpieczony ma przydzielony zakres obowiązków, ma ustalone normy czasu pracy, wykonuje pracę określonego rodzaju, tj. opracowuje wyniki pomiarów dokonanych w terenie przez innych pracowników, pracę wykonuje na rzecz pracodawcy, pod kierownictwem bezpośredniego przełożonego M. S. lub pracodawcy V. S., które tę pracę kontrolują i nadzorują, wykonuje swoją pracę tylko w siedzibie prowadzonej działalności gospodarczej i za swoją pracę otrzymuje ustalone wynagrodzenie. Nie ma żadnej dowolności jeśli chodzi o czas pracy czy zakres zadań A. S.. Gdy chce wyjść z pracy wcześniej, musi się zwolnić u przełożonej, składa podania o urlop, nie ma wpływu na żadne kwestie dotyczące prowadzonej działalności: nie negocjuje umów, nie ustala cennika usług, nie decyduje o zakupie sprzętu, zatrudnieniu nowego pracownika, zaciągnięciu zobowiązań przez firmę. Wobec powyższego Sąd uznał, że stosunek łączący ubezpieczonego z zainteresowaną V. S. prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie usług geodezyjnych wypełnia wszystkie przesłanki z art. 22 kodeksu pracy, który

definiuje stosunek pracy. Nie budzi wątpliwości, że to stosunek pracy łączy strony, a nie współpraca przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Co prawda A. S. i V. S. są małżeństwem, ale z relacji przesłuchanych w sprawie świadków i stron wynika, że jest to małżeństwo tylko na dokumencie. Stron nie łączą żadne więzi emocjonalne, duchowe czy gospodarcze typowe dla małżonków. Uczestnik i zainteresowana mają rozdzielność majątkową, nie prowadzą żadnych wspólnych uzgodnień dotyczących wychowania dzieci, finansowania wspólnych wydatków, bowiem takich nie mają. Małżonkowie nie mają wspólnych zobowiązań pieniężnych typu kredyt czy pożyczka, nie mieszkają wspólnie, nie prowadzą żadnych rozmów co do rozwoju i przyszłości działalności gospodarczej prowadzonej przez zainteresowaną. Nie można mówić zatem, aby pozostawali oni we wspólnym gospodarstwie domowym.

W przedmiotowej sprawie nie ma zastosowania art. 8 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazujący na to, że pracownik który spełnia kryteria określone dla osób współpracujących przewidziane w art. 8 ust. 11, to traktowany jest dla celów ubezpieczeń społecznych jako osoba współpracująca, bowiem ubezpieczony A. S. nie spełnia kryteriów określonych dla osoby współpracującej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.